

Karel Dewaele, Philippe France, Lieven Delanote, Kevin De Ceuleners

De late herfststrassen hielden in het droge en zachte seizoen 2018-2019 goed stand en haalden een hoge opbrengst (30 ton / ha) met goede kwaliteit. Cherokee was de topper gevolgd door Nunton. Pluston en Poulton haalden een gelijke opbrengst, maar waren kwalitatief net iets minder. Bij de oogst viel Bejo 3090 positief op in het veld. Doordat de toppen scheurgevoelig zijn, viel de kwaliteit in de bak tegen. Curling bleef achter in opbrengst. Dit was ook het geval voor de traditionele winterassen Aylton en Vitaton. Navajo werd genekt door een vroege en hevig roestaantasting.

Algemeen teeltverloop

Op 28 maart werden negen rassen gezaaid aan 85 zaden per lopende meter en rijafstand 8 cm onder een plastic tunnel op het proefbedrijf biologische landbouw van Inagro. Voor de rassen Cherokee, Curling, Navajo en Pluston werd biologisch zaad aangeboden, voor de overige rassen (Aylton, Bejo 3090, Nunton, Poulton en Vitaton) was het zaad niet chemisch behandeld. Alle gebruikte rassen zijn hybriden.

Na 90 dagen werden de planten getrokken en geplant op 26 juni. Er werd een afstand van 10 cm in de rij en 70 cm tussen de rij aangehouden, waar de preiplanten in vlakvelds geponste gaten werden geplant. Nadien werden de planten aangegoten.

De voorteelt was een éénjarige grasklaver. Er werd 2000 kg/ha Vitakal, 667 kg/ha Haspargit en als basisbemesting 30 ton/ha vaste rundermest toegepast. Tijdens het seizoen werd niet bijbemest. Tegen preimot werd vier keer behandeld met Xentari en één keer met Tracer.

Op 12 februari werd er geoogst aan een gemiddelde marktbaar opbrengst van 28,7 ton/ha. Dit is de omgerekende opbrengst van de twee middelste rijen, wat onder invloed van het vaste rijpadensysteem (vier rijen tussen de sporen) een positieve inschatting is.

Tabel 1: Proefverloop.

Proeflocatie	Inagro - Beitem - Zandleem
Proefplan	blokkenproef in 4 parallellen
Zaadatum	28/03/2018
Opkweekmethode	in plastic tunnel
Bemesting	18/04/2018: 2000 kg/ha Vitakal 18/04/2018: 667 kg/ha Haspargit 11/05/2018: 30 ton/ha vaste rundermest
Voorteelt	Grasklaver
Plantdatum	26/06/2018
Plantafstand	70 x 10 cm, vlakvelds
Onkruidbestrijding	mechanisch
Gewasbescherming	zaaibed 25/05-22/06: Xentari (Bt): 4x 1kg/ha 17/07-08/08: Xentari (Bt): 4x 1kg/ha 27/08: Tracer (spinosad): 1x 0,2l/ha
Oogst	12/02/2019

Rassenbespreking

Aylton F1 (Nunhems) had een gemiddelde ontwikkeling en een donker, breed blad. De planten waren eerder heterogeen en niet erg opgericht. De weerstand tegen ziekten en sleet was gemiddeld tot goed.. Op 24 oktober werden de planten gecontroleerd op een buisvormig uiterlijk, hierbij scoorde dit ras het slechtst met 6% misvormde planten. Aylton haalde in deze proef de op één na laagste opbrengst (26,5 ton/ha) als gevolg van een laag gemiddeld stukgewicht (211 g). In de bak werd uitwendig een gemiddelde kwaliteit waargenomen. Het blad was wel vrij breukgevoelig. 80% van de planten vertoonden inwendig schot met een gemiddelde lengte van 1,8 cm.

Bejo 3090 F1 (Bejo Zaden BV) kende een goede ontwikkeling en werd meer uniform naarmate het seizoen vorderde. De planten hadden een donkere kleur en de groeiwijze was sterk opgericht. Qua opbrengst presteerde dit ras sterk met 30,6 ton/ha met een vrij grove sortering. De planten waren weinig sleetgevoelig, maar vertoonden wel wat colletotrichum. Het uitzicht in de bak oogde erg slordig als gevolg van gespleten bladtoppen.

Cherokee F1 (Vitalis Biologische Zaden) was een ras met een goede stand, had een iets blekere bladkleur maar was sterk uniform. De ziekteverstand was goed met iets meer sleet naar het einde van de teelt. De opbrengst was het hoogst (32,6 ton/ha) met een stukgewicht van 255 g. De uitval was wel iets groter (4%). Er werd een goed algemeen uitzicht waargenomen in de bak.

Curling F1 (Bejo Zaden BV) kende een gemiddelde uniforme stand gedurende het volledige seizoen. De groeiwijze was weinig opgericht. Het ras is niet erg ziektegevoelig. De opbrengst bedroeg 27,0 ton/ha met een vrij homogene sortering. Het algemeen uitzicht in de bak was gemiddeld.

Navajo F1 (Vitalis Biologische Zaden) had over het algemeen een minder goede stand met een bleke bladkleur maar was gemiddeld gezien wel uniform en was goed opgericht. Navajo bleek erg gevoelig voor roest en vertoonde hierdoor vrij snel veel sleet. Het ras haalde de laagste opbrengst (25,9 ton/ha) en een stukgewicht van 197 g met een kleine sortering. Het uitzicht in de bak was slecht. De roest en sleet kon in de bak onvoldoende worden weggepeld. Bovendien is het blad erg breukgevoelig.

Tabel 2: Gewasontwikkeling, ziektegevoeligheid, opbrengst en presentatie

Cultivar	Bio	Marktbaar opbrengst kg/ha		Gewasstand				Aantasting door						Sleetgevoeligheid		Alg. uitzicht		Schachtkenmerken					
								purperlekken		roest		papiervlekken		11-feb	in bak	stam (cm)	aanloop (cm)						
								18-dec	11-feb	18-dec	11-feb	18-dec	18-dec										
1. Aylton F1	NCB	26529	de	7,0	ab	6,8	bc	7,0	a	7,2	ab	6,0	ab	7,0	a	6,5	a	6,5	ab	5,7	abc	21,6	b
2. Bejo 3090 F1	NCB	30551	ab	7,3	a	7,7	a	7,0	a	7,5	a	6,8	a	6,7	ab	6,5	a	6,3	ab	5,0	abc	22,6	b
3. Cherokee F1	BIO	32582	a	7,0	ab	7,0	abc	6,5	b	6,8	ab	6,7	a	6,8	ab	5,8	ab	7,3	a	7,1	ab	21,9	ab
4. Curling F1	BIO	27022	cde	6,8	ab	7,0	abc	6,5	b	7,5	a	6,3	ab	6,5	abc	6,0	ab	6,8	a	3,3	bc	22,9	b
5. Navajo F1	BIO	25920	e	6,3	b	6,3	c	6,7	ab	7,2	ab	3,7	c	6,2	bc	4,7	c	5,5	b	3,8	bc	21,8	b
6. Nunton F1	NCB	30267	ab	7,2	a	7,0	abc	7,0	a	7,2	ab	6,8	a	6,5	abc	6,3	ab	7,2	a	5,9	abc	21,9	ab
7. Pluston F1	BIO	29529	bc	6,8	ab	7,2	ab	6,3	b	6,7	b	6,0	ab	6,5	abc	6,0	ab	7,3	a	9,7	a	21,7	a
8. Poulton F1	NCB	29018	bcd	7,2	a	7,0	abc	6,7	ab	7,0	ab	6,0	ab	6,7	ab	5,5	bc	7,2	a	3,3	c	20,9	b
9. Vitaton F1	NCB	27098	cde	6,3	b	6,5	bc	6,3	b	6,8	ab	5,7	b	5,8	c	5,5	bc	6,5	ab	3,3	bc	21,5	b
Gemiddelde		28724		6,9		6,9		6,7		7,1		6,0		6,5		5,9		6,7		5,2		21,9	
V.C. (%)		T		T		T		T		T		T		T		T		T		T		T	
p-waarde		3,37		3,83		3,60		2,50		3,49		5,01		3,80		5,37		5,22		5,71		25,40	
		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**	
schaal:		1 =		zeer slecht		zeer veel		zeer veel		zeer veel		zeer veel		zeer veel		zeer veel		zeer slecht					
		9 =		zeer goed		geen		geen		geen		geen		geen		geen		zeer goed					

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (T = Tukey, K-W = Kruskal-Wallis, p=0,05)

* significant (0,05 > p ≥ 0,01); ** zeer significant (p < 0,01)

Nunton F1 (Nunhems) had een gemiddelde goede gewasstand, kleur, bladbreedte en groeiwijze. De opbrengst lag hoog (30,3 ton/ha) met een grove sortering. Er werd weinig aantasting van roest waargenomen. Ook op gebied van sleet scoort het ras goed. Het algemeen uitzicht in de bak was goed, met een knobbelvrije, vaste schacht en goed opgerichte groeiwijze.

Pluston F1 (Hild Samen GmbH) kende een goede gewasstand met vooral een breed blad en een opgerichte groeiwijze. De gemiddelde opbrengst bedroeg 29,5 ton/ha met een homogene sortering. De sleetgevoeligheid bleek gemiddeld en er was iets meer aantasting door roest en purpervlekkenziekte. Het algemeen uitzicht in de bak was goed. 87% van de planten had schot met een gemiddelde lengte van 1,0 cm.

Poulton F1 (Nunhems) had een goede stand, de kleur was iets bleker en het blad was breed. De groeiwijze was gemiddeld goed opgericht. Met een opbrengst van 29,0 ton /ha scoorde het ras goed en de sortering was homogeen. Het ras is gemiddeld ziektegevoelig. Het algemeen uitzicht in de bak was goed, het blad was iets bleker. 97% van de planten had schot met een gemiddelde lengte van 1,4 cm.

Vitaton F1 (Nunhems) had een slechtere stand en was qua kleur iets bleker in het begin van het seizoen maar herpakte zich naar de oogst toe. De uniformiteit verzwakte naar de oogst toe. De groeiwijze was iets minder opgericht. De gemiddelde marktbaar oogst bedroeg 27,1 ton/ha. Het ras scoort ondermaats voor sleet- en ziektegevoeligheid. Het algemeen uitzicht in de bak was gemiddeld.

Besluit

De late herfststrassen hielden in het droge en zachte seizoen 2018-2019 goed stand en haalden een hoge opbrengst (30 ton / ha) met goede kwaliteit. Cherokee was de topper gevolgd door Nunton. Pluston en Poulton haalden een gelijke opbrengst, maar waren kwalitatief net iets minder. Bij de oogst viel Bejo 3090 positief op in het veld. Doordat de toppen scheurgevoelig zijn, viel de kwaliteit in de bak tegen. Curling bleef achter in opbrengst. Dit was ook het geval voor de traditionele winterassen Aylton en Vitaton. Navajo werd genekt door een vroege en hevige roestaantasting.

Contactpersoon: Lieven Delanote
Tel: 051 27 32 50
E-mail: lieven.delanote@inagro.be